

Ringeltaubska skolan 2.

SKOLAN 150 ÅR.

I sockenbladets augustinumner 1992 har Göte Carlsson skrivit en utmärkt artikel om Ringeltaubska skolan. Vill man gå närmare in på frågorna kring skolstarten för 150 år sedan blir ämnet ganska stort, varför vi utöver detta inlägg får återkomma senare.

Donatorn till skolfonden Karl Frithiof Ringeltaube var född på Forsby den 31 december 1796 och son till Karl ~~Fredrik~~ Ringeltaube, som gifte sig den 2 nov. 1795 med jungfru Ebba Ulrica Tholin. Fredrik Karl Frithiof var hovmästare hos den i januarinumret omnämnde Jöran Isaac von Knorring, som gick ur tiden 1797.

Vid tiden för gåvobrevet mars 1819 var den 22-årige Karl Frithiof inneboende i Bellsjö mot betalning för sin hälsa. Han avled där den 6 oktober 1819 i lungsot.

Kontraktet på Ringeltaubska huset undertecknades den 17 februari 1840 av Johan Nordenfalk å Directionens vägnar och byggmästare Jonas Jonsson från Norrköping. (J Nordenfalk hade titeln statssekreterare). Entreprenadsumman var på 8300 Riksdaler Banco.

Avsyrning av skolhuset ägde rum den 5 april 1843 i Eds sockenstuga. "Orgelnisten" Johan Edler var fullmäktigat ombud för byggmästare J. Jonsson. Huset var till avsyrning färdigt den 1 siste October, men Directionen har varit förhindrad att densamma verkställa förrän nu.

En senare avsyrning gjordes den 18 november 1844, då

byggmästare Jonsson fick dra av 120 riksdaler enär trappan till huset gjorts av trä i stället för ölandssten, som stod i kontraktet.

Slutlikviden om 8660:27 är kvitterad av Jonas Jonsson den 8 april 1846.

Den första läraren vid Ringeltaubska skolan hette Johan D Rylander. Han var född i Landskrona juldagen 1794 och står i en husförhörslängd 1836-42 titulerad dels postkammarskrivare dels barnalärare. Rylander som synes ha varit en mycket duktig karl började inreda skolsalen våren 1843. Protokoll från Directionens sammanträde 21 oct. 1844. Ledamöter: Hemäg Måns Larsson i Hulta, Anders Månsson i Blidstena, Bengt Larsson i Härnum. Anders Eriksson d y i Wråka och Lars Månsson i Skarpinge. Ordf var v. pastor Petrus Hellwik som ersättare för prostén Johan Olai som var ordinarie ordförande.

Ur protokollet; Directionen beslöt derföre att den efter de betalandes villkor bestämde terminsavgiften för hvarje barn skall utgå i 3-ne classer sålunda: 1. classen betalar En riksdaler, 2. classen Trettiotvå skillingar och 3. classen Sexton skillingar Banco (1 riksdaler = 48 skillingar). Samma protokoll: Med erkännande af den oförtrutna omtanke och tillsyn Skolläraren J Rylander haft vid Skolsalens ändamålsenliga inredning af bänkar, Katheder mm medgaf Directionen att skolläraren Rylander ensam uppbär undervisningsavgiften såväl för innevarande termin som för de 2-ne föregående (dvs från skolstarten). Den historiska dag då Västra Eds första fasta skola startade inföll den 4 september 1843. Ett så viktigt steg i vår utveckling vore värt att fira lördagen den 4 september i år. (Vissa delar i artikeln är direktcitat ur gamla protokoll och handlingar).